

YÖNETMELİK

Çevre ve Şehircilik Bakanlığında:

BİTKİSEL ATIK YAĞLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; bitkisel atık yağların oluşumundan bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanması, yönetiminde gerekli teknik ve idari standartların oluşturulması ve buna yönelik prensip, politika ve programların belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 8 inci, 11 inci ve 12 ncimaddeleri ile 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci, 8 inci ve 33 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,
- b) Bertaraf: İkincil amacı enerji geri kazanımı olsa dahi geri kazanım olarak kabul edilmeyen ve Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-2/A’ında yer alan işlemlerden herhangi birini,
- c) Bitkisel atık yağ: Atık Yönetimi Yönetmeliğinde yer alan atık tanımına uygun bitkisel yağlar ile kullanılmış kızartmalık yağları,
- ç) Bitkisel atık yağ ara depolama tesisi: Bitkisel atık yağların işleme tesislerine ulaştırılmadan önce, atık miktarı yeterli kapasiteye ulaşıncaya kadar güvenli bir şekilde depolandığı tesisi,
- d) Bitkisel atık yağ sahibi: Bitkisel atık yağ üreticisi ya da atığı zilyetliğinde veya mülkiyetinde bulunduran gerçek ve/veya tüzel kişiyi,
- e) Bitkisel atık yağ üreticisi: Faaliyetleri sonucu bitkisel atık yağ oluşumuna neden olan konut, işletme, resmî veya özel kurum veya kuruluşlar ile yemek hizmeti konusunda anlaşma yapılması halinde anlaşmalı olan işletmeyi,
- f) Bitkisel yağ: Bitkisel kökenli ve kullanım amacına uygun olarak piyasaya arz edilen gıda yağlarını,
- g) Biyodizel: Her türlü biyolojik orijinli yağlar ile hayvansal yağların bir katalizator eşliğinde kısa zincirli bir alkol ile (metanol veya etanol) reaksiyonu sonucunda açığa çıkan ve yakıt olarak kullanılan ürünü,
- ğ) Biyogaz: Organik maddelerin anaerobik mikroorganizmalarla ayrışması sırasında meydana gelen çok adımlı biyokimyasal reaksiyonlardan oluşan gazı,
- h) Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED): Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları,
- ı) Çevre lisansı: 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinde düzenlenen lisansı,
- i) Geçici depolama: Bitkisel atık yağların, atık üreticisi/sahibi tarafından işleme tesislerine ulaştırılmadan önce üretildikleri yerde güvenli bir şekilde bekletilmesini,
- j) Geri kazanım: Piyasada ya da bir tesiste kullanılan maddelerin yerine ikame edilmek üzere atıkların faydalı bir amaç için kullanıma hazır hale getirilmesinde yer alan ve Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-2/B’sinde listelenen işlemleri,
- k) İl Müdürlüğü: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünü,
- l) İşleme tesisi: Ara depolama tesisleri dâhil olmak üzere, Atık Yönetimi Yönetmeliğine göre bitkisel atık yağları doğrudan veya dolaylı olarak gıda amaçlı kullanım hariç geri kazanan ve/veya bertaraf eden tesisi,
- m) Kullanılmış kızartmalık yağlar: Yüksek sıcaklık altında okside olmuş, tekrar kullanımı sağlık açısından uygun olmayan kızartma işlemlerinde kullanılan yağları,
- n) Rafinasyon: Ham yağların rafine edilerek, ulusal veya uluslararası standartlar ile şartnamelere uygun yemeklik bitkisel yağ elde edilmesi işlemlerini,
- o) Ulusal atık taşıma formu (UATF): Atık Yönetimi Yönetmeliğinde tanımlanan formu,

ö) Yemelik bitkisel yağ üreticisi: Gıda için kullanım amacına uygun olarak yağ üreten veya bu yağları ithal ederek piyasaya süren gerçek ve tüzel kişileri,

p) Yetkilendirilmiş kuruluş: Yemelik bitkisel yağ üreticilerinin bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmek üzere oluşturdukları ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen tüzel kişiliği haiz kuruluşları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler, Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) Bitkisel atık yağların yönetimine ilişkin ilkeler şunlardır:

a) Bitkisel atık yağların ithalatı yasaktır. İhracatı ve transit geçişiyle ilgili kurallar Atık Yönetimi Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

b) Bitkisel atık yağların kaynaktan azaltımı, ayrı toplanması ve geri kazanımı esastır. Geri kazanıma uygun olmayan bitkisel atık yağlar bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda bertaraf edilir.

c) Bitkisel atık yağlar ile bu yağların işlenmesi sonucu oluşan atıkların çevreye zarar verecek şekilde depolanması, taşınması, doğrudan veya dolaylı olarak yüzey suları ile yeraltı suyuna, denize, kanalizasyona, drenaj sistemi ile toprağa verilmesi ve mevcut düzenlemelerle belirlenen sınır değerleri aşarak hava kirliliğine neden olacak şekilde yakılması yasaktır.

ç) Bitkisel atık yağların doğrudan veya dolaylı olarak yemelik yağlara ve ham yağlara karıştırılması yasaktır.

d) Bitkisel atık yağların kaynaktan ayrı toplanması ve uygun olarak depolanması esastır.

e) Bitkisel atık yağ üreten kurum, kuruluş veya işletmeler, bu yağların toplanması için çevre lisanslı geri kazanım tesisleriyle veya bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri ile yıllık sözleşme yapmakla yükümlüdürler.

f) Boşaltılmış olan toplama kapları, tank ve konteynerlerin geri kazanım tesislerinde veya bitkisel atık yağ ara depolama tesislerinde temizlenmesi esastır.

g) Bitkisel atık yağlar, çevre lisanslı geri kazanım tesisleri ile bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri tarafından toplanır. Bunun dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından bitkisel atık yağlar toplanamaz.

ğ) Bitkisel atık yağlar ilgili teknik düzenlemelere uygun olarak sadece biyodizel ve biyogaz üretiminde kullanılabilir.

h) Bu maddenin (e) bendi kapsamındaki bitkisel atık yağ üreticileri, geri kazanım veya bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri ile yaptıkları sözleşmenin ihlalden kaynaklanacak uyuşmazlıkları ilgili il müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.

ı) Başka bir kurum veya kuruluşun bünyesinde yemek hizmeti veren işletmelerden kaynaklanacak bitkisel atık yağlar için yemek hizmetini veren işletme, bitkisel atık yağ üreticisi olarak değerlendirilir.

i) Bitkisel atık yağların yarattığı çevresel kirlenme ve bozulmadan doğan zararlardan dolayı, bitkisel atık yağ üreticileri, toplayıcıları, taşıyıcıları, geri kazanım ve bertarafçıları müteselsilen sorumludur. Sorumluların bu faaliyetler sonucu meydana gelen zararlardan dolayı genel hükümlere göre tazminat sorumluluğu saklıdır.

j) Bitkisel atık yağların yönetiminden kaynaklanan her türlü çevresel zararın giderilmesi için yapılan harcamalar 2872 sayılı Çevre Kanununca kirleten öder prensibine göre atıkların yönetiminden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişiler tarafından karşılanır. Bitkisel atık yağların yönetiminden sorumlu kişilerin çevresel zararı durdurmak, gidermek ve azaltmak için gerekli önlemleri almaması veya bu önlemlerin yetkili makamlarca doğrudan alınması nedeniyle kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan gerekli harcamalar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre bitkisel atık yağların yönetiminden sorumlu olanlardan tahsil edilir.

Bakanlık merkez teşkilatının görev ve yetkileri

MADDE 6 – (1) Bakanlık;

a) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik işbirliğini ve koordinasyonu sağlamakla,

b) Bitkisel atık yağ geri kazanım tesislerine çevre izin ve lisansı vermek, bu tesisleri düzenli olarak izlemek ve denetlemekle,

c) Yemelik bitkisel yağ üreticileri ile birlikte hanelerden kaynaklanan bitkisel atık yağ toplama miktarını yıllık olarak belirlemekle,

ç) Yemelik bitkisel yağ üreticilerinin bir araya gelerek kuracakları bitkisel atık yağ toplama organizasyonuna yetki vermekle,

görevli ve yetkilidir.

İl müdürlüklerinin görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) Çevre ve şehircilik il müdürlükleri;

a) Bitkisel atık yağ ara depolama tesislerine çevre lisansı vermek, bu tesisleri düzenli olarak izlemek ve denetlemekle,

b) Belediyelerin yetki alanı dışında bulunan bitkisel atık yağ üreten atık üreticilerini belirleyerek bunların çevre lisansı almış geri kazanım tesisleriyle veya bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri ile yıllık sözleşme

yapmalarını sağlamak, sözleşme yapmayanlara idari yaptırımını uygulamakla,

c) Bu Yönetmelik kapsamına giren bitkisel atık yağ geri kazanım tesislerini tespit ederek çevre lisansı almak üzere Bakanlığa müracaat etmelerini sağlamakla,

ç) Bakanlıkça belirlenen esaslara göre, atık taşınması ile ilgili faaliyet gösteren firmalara ve araçlara taşıma lisansı vermekle, bu lisansa esas faaliyetlerini kontrol etmekle, iptal etmekle veya yenilemekle, görevli ve yetkilidir.

Belediyelerin görev ve yetkileri

MADDE 8 – (1) Büyükşehir belediyeleri, büyükşehir ilçe belediyeleri, il, ilçe ve belde belediyeleri; yetki sahasında bulunan bitkisel atık yağ üreticilerini denetleyerek bitkisel atık yağların kanalizasyona dökülmesini önlemekle görevli ve yetkilidir.

(2) İl, ilçe ve belde belediyeleri;

a) Sınırları dâhilinde bitkisel atık yağ üreticilerinin, çevre lisansı almış geri kazanım tesisleriyle veya bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri ile yıllık sözleşme yapmalarını sağlamak, buna ilişkin kayıtları ilgili il müdürlüğüne bildirmek, sözleşme yapmayanlara gerekli cezai işlemi uygulamakla,

b) Bitkisel atık yağların hanelerden ayrı toplanması için yetkilendirilmiş kuruluş, çevre lisansı almış geri kazanım tesisleriyle veya bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri ile işbirliği yaparak toplama sistemini oluşturmak, bitkisel atık yağ toplama faaliyetleri konusunda halkı bilgilendirmek ve toplama miktarları hakkında ilgili il müdürlüğüne bilgi vermekle, görevli ve yetkilidir.

Yemeklik bitkisel yağ üreticilerinin yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Yemeklik bitkisel yağ üreticileri;

a) Bitkisel yağ ambalajlarının etiketlerinde “Bitkisel atık yağları lavaboya veya su, toprak gibi alıcı ortamlara dökmeyiniz.” ibaresine yer vermekle,

b) Piyasaya sürülen bitkisel yağ miktarlarını bir önceki yıl verilerini içerecek şekilde takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirmekle,

c) Bitkisel atık yağların düzenli olarak toplanması amacıyla halkın eğitimi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalarını desteklemekle,

ç) Belediyeler ile işbirliği yaparak, haldeki bitkisel atık yağların hanelerden Bakanlıkça belirlenen miktarlarda toplanması için gerekli sistemi kurmakla, üreticilerin bir araya gelerek kuracakları bitkisel atık yağ toplama organizasyonu için Bakanlıktan yetki almakla, atık yönetim planlarını Bakanlığa sunmakla, bu faaliyetlere ilişkin Bakanlığa yıllık rapor vermekle,

d) Üreticilerin bir araya gelerek kuracakları bitkisel atık yağ toplama organizasyonu için Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 21 inci maddesinde belirtilen hükümler çerçevesinde Bakanlıktan yetki almakla ve yetkilendirilmiş kuruluş yükümlülüklerini yerine getirmekle, görevli ve yetkilidir.

Bitkisel atık yağ üreticisinin/sahibinin yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Bitkisel atık yağ üreticileri;

a) Bitkisel atık yağları diğer atık madde ve çöplerden ayrı olarak biriktirmekle,

b) Konutlar hariç olmak üzere;

1) Faaliyetleri sonucu oluşan bitkisel atık yağların biriktirilmesi için sızdırmaz, iç ve dış yüzeyleri korozyona dayanıklı toplama kaplarını kullanmakla,

2) Bitkisel atık yağları lisanslı taşıyıcılarla işleme tesislerine göndermekle,

3) Bitkisel atık yağ sevkiyatında ulusal atık taşıma formu kullanmakla yükümlüdürler.

(2) 5 inci maddenin (e) bendi kapsamındaki bitkisel atık yağ üreticileri, atık beyan formunu bir önceki yıla ait bilgileri içerecek şekilde her yıl Ocak ayı itibarıyla başlamak üzere en geç Mart ayı sonuna kadar Bakanlıkça hazırlanan çevrimiçi uygulamalar kullanarak doldurmak, onaylamak, çıktısını almak ve beş yıl boyunca bir nüshasını saklamakla yükümlüdürler.

Bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi işletmecilerinin yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Bitkisel atık yağ geri kazanım tesisi işletmecileri;

a) Bakanlıktan çevre izin ve lisansı almakla,

b) Faaliyetlerine ilişkin yıllık raporlarını Şubat ayı sonuna kadar ilgili il müdürlüğüne göndermekle,

c) Bitkisel atık yağın tesise kabul kriterlerini belirlemek, bitkisel atık yağın ulusal atık taşıma formunda belirtilen atık tanımına uygunluğunu tespit etmekle,

ç) Tesise kabul edilen bitkisel atık yağların üç ay içerisinde geri kazanımını sağlamakla,

d) Süresi içerisinde geri kazanımı sağlanamayan bitkisel atık yağları bertaraf ettirmekle,

e) Çevrimiçi programlara kayıt olmak ve tesisine kabul ettiği, işlediği, bakiye olarak oluşturduğu atıklar ile atık işleme faaliyeti neticesinde oluşturduğu/ürettiği ürünlerin bilgisini içeren kütle-denge bilgisini hazırlamak ve

çevrimiçi programı kullanarak bildirim yapmakla,

f) Bitkisel atık yağların toplanması için geri kazanım tesisleri dışında kurulacak bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri için ilgili il müdürlüğünden çevre lisansı almakla,

g) Tesise kabul edilen bitkisel atık yağları ayrı depolamakla,

ğ) Personeline geri kazanım faaliyetlerinin gerektirdiği nitelikte eğitim vermek, acil durum planlarını hazırlamak, atık yönetimiyle ilgili işletme kayıtlarını tutmak ve bu kayıtları beş yıl süreyle tesiste bulundurmamakla,

h) Geri kazanım işlemleri sonucunda ortaya çıkan atıkları ve bunlarla kontamine olmuş malzemeleri çevre lisanslı tesislerde bertaraf etmek veya ettirmek, buna ilişkin harcamaları karşılamakla,

ı) Bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri ile olan sözleşme iptallerini ilgili il müdürlüğüne en geç bir ay içerisinde bildirmekle,

i) İtfaiye projesini hazırlayarak ilgili belediyeden izin almakla, yükümlüdürler.

Bitkisel atık yağ ara depolama tesislerinin yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) Bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri;

a) İl müdürlüğünden bitkisel atık yağ ara depolama lisansı almakla,

b) Geri kazanım tesisleriyle sözleşme yapmakla, bitkisel atık yağ ara depolama izni müracaatlarında bu sözleşmeyi il müdürlüğüne ibraz etmekle,

c) Bitkisel atık yağları geri kazanım işlemlerini de dikkate alarak üç aydan fazla süre ile depolamamakla,

ç) Sözleşme yaptıkları bitkisel atık yağ üreticilerine biriktirme bidon ve konteynerlerini temin etmekle,

d) Toplanan ve geri kazanım tesisine sevk edilen bitkisel atık yağ miktarlarını aylık olarak ilgili il müdürlüğüne bildirmekle,

e) Geri kazanım firmasıyla ortaya çıkacak anlaşmazlıklar ve sözleşme iptalleri hakkında ilgili il müdürlüğüne en geç bir ay içerisinde bilgi vermekle,

f) İtfaiye projesini hazırlatarak ilgili belediyeden izin almakla, yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bitkisel Atık Yağların Taşınması ve Geçici Depolanmasına İlişkin Esaslar

Bitkisel atık yağların taşınması

MADDE 13 – (1) Bitkisel atık yağların taşınması ilgili İl Müdürlüğünden taşıma lisansı almış gerçek ve tüzel kişilerce yapılır. Bitkisel atık yağ taşıma lisansı ile taşıma işlemlerinde kullanılacak Ulusal Atık Taşıma Formunun kullanımına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir ve belirlenen esaslara göre taşıma işlemi gerçekleştirilir. Bitkisel atık yağların işleme tesislerine lisanslı araçlar ile taşınması ve taşıma esnasında Ulusal Atık Taşıma Formunun kullanılması zorunludur.

Geçici depolama

MADDE 14 – (1) Geçici depolama amacıyla kullanılan bidonlar/variller/tanklarda aşırı dolumu önleyecek tedbirler alınır. Bidonlar/variller/tankların kolayca doldurulabilir, boşaltılabilir olması, işaretlenen yere kadar doldurulması zorunludur.

(2) Bidonlar/variller/tankların üzerinde "bitkisel atık yağ" ibaresi olması ve hiçbir şekilde içine herhangi bir yabancı maddenin karıştırılmaması zorunludur.

(3) Geçici depolama amacıyla kullanılan bidonlar/variller/tankların bulunduğu sahanın yağmura karşı korunaklı olması, zemininin en az 25 cm kalınlıkta sızdırmaz betonarme bir zemine sahip olması ve döküntülere karşı gerekli tedbirler alınmış olması zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisleri ve Ara Depolama Tesisleri

Geri kazanım tesisleri

MADDE 15 – (1) Bitkisel atık yağ geri kazanım tesislerinde aşağıda verilen teknik hususlara uyulur:

a) Tesiste giriş bölümü, atık kabul ünitesi, tesise gelen bitkisel atık yağın depolanması ve tasnif edilmesi için stok sahası bulunması zorunludur.

b) Bitkisel atık yağ kabul kriterleri belirlenerek, tesise getirilen bitkisel atık yağların bu kriterlere uygunluğu tespit edilir.

c) Tesise kabul edilen bitkisel atık yağların tartımı yapılır, kantar fişleri/çıktıları ibraz edilmek üzere tesiste muhafaza edilir.

ç) Araçlardan bitkisel atık yağ boşaltıldıktan sonra gerekmesi halinde araç ile buna bağlı tank veya kasa ile bidon ve konteynerler yıkanır. Bu iş için tesiste bir yıkama ünitesi oluşturulur.

d) Yağmur suyunun yıkama suyu ile karışmaması için gerekli önlemler alınır.

e) Tesiste kokuya karşı 19/7/2013 tarihli ve 28712 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Koku Oluşturan Emisyonların Kontrolü Hakkında Yönetmelik doğrultusunda önlemler alınır.

f) Tesiste yangına karşı köpüklü yangın söndürme ve sulu tank soğutma sistemleri bulunur. Tesiste görevli

tüm personel; acil durum, yangıcı, patlayıcı maddelerin özellikleri ile potansiyel tehlikeler, yangınla mücadele ve ilk yardım konularında eğitilir. Ayrıca ilgili personel kendi görev alanlarında, belirli aralıklarla tekrarlanan uygulamalı eğitime tabi tutulur.

g) Tesisten kaynaklı atık suların deşarjında 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine uyulur.

ğ) Tesis içinde meydana gelebilecek döküntü ve sızıntıları önlemek amacıyla yeterli miktarda emici malzeme bulundurulur ve bu malzemeler tesisin uygun noktalarında kolay kullanımı sağlayacak şekilde depolanır. Kullanılmış emici malzemeler 18 inci maddeye göre bertaraf ettirilir.

h) Dökülmeye karşı tesis alanında sızdırmaz taşıma kanalları, toplama çukuru ve zemine uygun eğimler oluşturulur.

1) Tesisin çevresi koruma altına alınarak, giriş ve çıkışın denetlenmesi amacıyla etrafı çit veya duvarla çevrilir.

i) Bitkisel atık yağ ile temasta olan veya olabilecek kısımlarında zemin geçirimsizliğinin sağlanması gerekir. Bu amaçla zemin betonarme, epoksi boya veya benzeri tecrit malzemesi ile kaplanır. Kolaylıkla görülebilecek bir noktada ve kolayca okunabilir boyutlarda bitkisel atık yağların depolandığına dair uyarı ve bilgilendirme levhası bulundurulur. Atık kabul alanı yağmura karşı korunur.

j) Stok sahasında bitkisel atık yağlar biriktirme tankı ile depolanır. Depolama tankı taşmaya neden olmayacak hacme sahip güvenlik havuzu içinde bulunur.

k) Geri kazanım tesislerinde paratoner ve topraklama sistemi bulunur.

(2) Bitkisel atık yağlardan elde edilen ürünlerin ulusal veya uluslararası standartları sağladığının sürekli olarak izlenmesi için, bu Yönetmelik kapsamındaki bitkisel atık yağları hammadde olarak kullanacak geri kazanım tesislerinde bir laboratuvar bulunur, bulunmaması halinde bu ihtiyaç bir başka yetkili laboratuvarından karşılanır.

(3) Bitkisel atık yağlardan biyodizel üretimi yapacak tesisler, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun teknik düzenlemelerine uygun üretim yapar.

(4) Standardı belirlenmemiş olan geri kazanım ürünleri ile yarı mamuller nihai tüketim maddesi olarak kullanılamaz. Bunların birincil hammaddelere ilave edilerek standardı olan ürünlere dönüştürülebilmeleri durumunda ilgili sektörlerde kullanılır.

Bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri

MADDE 16 – (1) Bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri, bitkisel atık yağların geri kazanım tesislerine gönderilmeden önce taşımının ekonomik olması amacıyla gerekli tedbirlerin alınarak bekletildikleri alanlardır. Bu alanları işletenlerin geri kazanım tesisleri ile sözleşmeleri olması gerekmektedir. Ara depolama tesisi işleticileri, bitkisel atık yağları çevre lisanslı geri kazanım tesisleri adına sahadan toplayarak, depolama işlemi yapmakla yükümlü olup, ara depolama lisansı süreleri sözleşmeli oldukları geri kazanım tesisinin çevre lisansı süresinden fazla olamaz.

(2) Ara depolama tesislerinde alanın bitkisel atık yağ ile temasta olan kısımlarında zemin geçirimsizliğinin sağlanması gerekir. Bu amaçla betonarme zemin, epoksi boya veya benzeri tecrit malzemesi ile kaplanır. Atık kabul alanı yağmura karşı korunur. Depolamanın tank ile yapılması halinde, tankların üzerinde Bitkisel Atık Yağ ibaresi bulunur. Bu tanklar, taşmaya neden olmayacak hacme sahip güvenlik havuzu içinde bulunur. Hacmi, en az tankın kapasitesi kadar olacak güvenlik havuzunda, güvenli boşaltmayı sağlayacak ekipman bulundurulur.

(3) Bu tesislerin ek-1’deki teknik özellikleri sağlaması ve işletmecilerin bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasına göre ilgili il müdürlüğünden izin alması gerekir.

(4) Bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri Bakanlıkça çıkarılan düzenlemelerde yer alan şartlara uygun olarak kurulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çevre Lisansı ve Bertaraf Esasları

Çevre lisansı

MADDE 17 – (1) Bitkisel atık yağ geri kazanım ve ara depolama tesislerinin çevre lisansı alması zorunludur. Çevre lisansı alınması işlemlerinde 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği hükümleri uygulanır. Bitkisel atık yağ geri kazanım tesisleri için söz konusu Yönetmeliğin ek-3/C’inde yer alan Teknik Uygunluk Raporunun içeriği, bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça yapılacak çalışmalarla belirlenir.

Bitkisel atık yağların bertaraf edilmesi

MADDE 18 – (1) Geri kazanım ürünlerine dönüştürülemeyen bitkisel atık yağlar ile bitkisel atık yağ depolama tanklarının dip çamurları, geri kazanım işlemlerinde ortaya çıkan atıklar ve bunlarla kirlenmiş malzemeler, bitkisel atık yağ ara depolama tesislerinde süresi dolan bitkisel atık yağlar ve geri kazanım tesislerinde süresi içerisinde geri kazanımı gerçekleştirilmeyen bitkisel atık yağların özelliklerine göre çevre lisanslı tesislerde bertaraf edilmesi zorunludur.

ALTINCI BÖLÜM

Bitkisel Atık Yağların Geri Kazanımı

Bitkisel atık yağlardan biyodizel ve biyogaz üretimi

MADDE 19 – (1) Bitkisel atık yağlardan biyodizel üretimi yapacak tesisler için aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Bitkisel atık yağlardan biyodizel üretimi yapacak tesisler, bu Yönetmelik kapsamında geri kazanım tesisi olarak değerlendirilir.

b) Bu tesisler, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun teknik düzenlemelerine uygun üretim yapar ve piyasaya arz edilen ürünlere ilişkin olarak dağıtıcı lisansı sahiplerinden alınacak teslimatla ilgili belgeleri altı aylık dönemlerde Bakanlığa sunar.

c) Biyodizel üretimi sonucu oluşan yan ürünlerin kullanımı ve satışı için ilgili kurumlardan izin alınması şarttır. Bu tesislere kabul edilen bitkisel atık yağ miktarları ve geri kazanılamayan atıkların nasıl bertaraf edildikleri yıllık olarak ilgili il müdürlüğüne bildirilir.

(2) Biyodizel üretimine ilişkin ilgili TSE standardı kapsamında yapılacak biyodizel ürün belgelendirme işleminde; numune alım işlemi, Bakanlık veya il müdürlüğü nezaretinde yapılır. Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında yapılacak başvurularda tesislerce teknik uygunluk raporu sunulur. Teknik uygunluk raporunda; tesisin biyodizel üretim kabiliyeti, Bakanlıkça belirlenen kriterlere uygun olarak ulusal veya uluslararası akreditasyona sahip kuruluşlarca veya TÜBİTAK tarafından raporlanır. Hazırlanan raporlarda biyodizel üretim tesisinde yapılan üretim faaliyetinin performansı, tesisin kapasitesi ve üretim ve ürün kalitesi açısından yetkinliği değerlendirilir.

(3) Bitkisel atık yağlardan biyogaz üretimine ilişkin esaslar Bakanlıkça ayrıca düzenlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Üründen numune alınması ve analizler

MADDE 20 – (1) Bitkisel atık yağ geri kazanım işlemleri sonucu elde edilen biyodizel numuneleri yetkili kişiler tarafından ilgili numune alma standardına uygun olarak alınır.

(2) Biyodizel üretimine ilişkin ilgili TSE standardı kapsamında yapılacak ürün belgelendirme işleminde numune alım işlemi; bitkisel atık yağın biyodizel elde edilmek üzere sisteme yüklenmesinden biyodizel elde edilmesine kadarki süreçlerin takibi, bitkisel atık yağdan, ara proses çıkışlarından numune alımı ve üretim faaliyetinin belgelendirme sürecinde sürekli kontrolü ile gerçekleştirilir.

Cezai işlemler

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen cezai işlemler uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 22 – (1) 19/4/2005 tarihli ve 25791 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut tesisler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılan Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında soap-stock, tank dibi tortular ve yağlı toprak olarak belirtilen bitkisel atık yağları geri kazanmak/işlemek üzere geçici faaliyet belgesi, çevre lisansı belgesi alan işletmeler belge sürelerinin bitimine kadar faaliyetlerine devam ederler. Bu sürenin sonunda faaliyetlerine devam etmek isteyen işletmeler, belgelerini ilgili mevzuata göre yenilemek zorundadırlar. Başvuru yapma süresi Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinde belirtilen süreler dikkate alınarak yapılır.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce il müdürlüklerinden izin almış mevcut geçici depolama alanları ile Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre Lisansına sahip mevcut tesisler, bu Yönetmelik ile belirlenen koşullara bir yıl içerisinde uyum sağlamakla ve Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak tekrar çevre lisansı başvurusunda bulunmakla yükümlüdür.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrası yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

BİTKİSEL ATIK YAĞ ARA DEPOLAMA TESİSLERİ TEKNİK ÖZELLİKLERİ

- 1) Bitkisel atık yağ ara depolama alanları kapalı olacaktır.
- 2) Tesiste atık kabul alanı bulunacaktır.
- 3) Bu alanlarda kullanılmış kızartmalık yağlar biriktirme tankı veya bidonlar ile depolanacaktır. Tankla depolama yapılması halinde depolama tankı taşmaya neden olmayacak hacme sahip güvenlik havuzu içinde bulunacaktır.
- 4) Bitkisel atık yağ ara depolama tesisinin zemin geçirimsizliğinin sağlanması gerekir. Bu amaçla zemin betonarme, epoksi boya veya benzeri tecrit malzemesi ile kaplanacaktır.
- 5) Bitkisel atık yağ ara depolama tesislerinin lisanslı bitkisel atık yağ toplama aracı olacaktır.
- 6) Toplama bidonları yıkama kolaylığı için çember kapaklı olacak ve yeterli sayıda bulunacaktır.
- 7) Dökülen yağların toplanması için yeterli miktarda emici madde bulunacaktır.
- 8) Yangına karşı gerekli önlemler alınacaktır.
- 9) Yağmur suyunun yıkama suyu ile karışmaması için gerekli önlemler alınacaktır.
- 10) Kokuya karşı önlem alınacaktır.
- 11) Depolama alanının zemininde uygun eğimler oluşturulacak, dökülmeye karşı alanda sızdırmaz taşıma kanalları ve toplama çukuru oluşturulacaktır.